

Ñiic 22

1. Æn Kuoth læælæ ciañ jïäkni Thœ-dœam kænæ Gœm-roe læ ñàc?

-Juä.

2. Mi ci naath Kuoth pàl ruèèc, kä Jæn dèræ kæ pàl ruèèc nun?

-Šèth.

3. Mi ci naath Kuoth pàl ruèèc, kä Jæn dèræ dueerkiæn pàl ruèèc?

-Šèth.

4. Kä æ ñu dè Kuoth duèèr diaal dhil duäc œ?

-Kæ šoo Kuoth /thilæ mÿÿny.

-Kæ šoo ci Kuoth naath cak æ /thil mÿÿny.

-Kä kæ šoo duèèr diaal gÿmkæ kæ Kuoth.

5. Æñu /kèn Kuoth duèèr Thœ-dœam kænæ Gœm-roe duäc kæ pÿth œ?

-Kæ šoo gòòr Kuoth kæ i dè kæ ro rit duèèrikiæn.

-Kæ šoo gòòr Kuoth kàndiæn.

6. Kä æ ñu /ci Kuoth duèèr nath duäc kæ pÿth kæ jæn nini titi mœ?

-Kæ šoo gòòr Kuoth kæ i dè kæ ro rit duèèrikiæn.

-Kæ šoo gòòr Kuoth kàndiæn.

7. Æn Kuoth kaañæ ni naath baañ, æ /cæ kæ bi duäc kæ duèèrikiæn?

-Šèth.

-Bi Kuoth duèèr diaal dhil duäc.

8. Mi ci guààth bèn kæ šoo bi Kuoth ji duèèri bèn duäc, tæ kæ rami dè Kuoth bèn gañ thin?

-Šèth.

9. Cet kæ mēē ci duēr Loet yœàc Thœ-doem, kâ æ ñu mi làtkæ æ duēr kâ naath?

-Duēr yœcæ naath gekädæ æ määh æ määh ræi jïäknikæ.

10. Kâ koen càtnæ kæ ji Thœ-dœam kænæ Goem-rœ idi?

-Kæ šoo canæ kààcni ti ñuan lat.

-Kæ šoo canæ naath gœany kæ kac baañ.

-Kæ šoo canæ ji thiekä làm bañ.

-Kæ šoo canæ nyin nath kuèèl.

-Kæ šoo canæ män nath dhoom.

-Kæ šoo canæ naath nààk.

11. Kâ æ ñu ci Kuoth Loet bèn kân œ?

-Kæ šoo ci Loet æ ñàc i cæ Kuoth duer duer.

-Kæ šoo ci Loet æ ñàc i duer nòòñæ lià mi dòraar.

-Kæ šoo ci Loet æ ñàc i Kuoth kârœa tæ kæ luàñ kæ kàndæ mœ.

-Kæ šoo ci Loet æ ñàc i bi Kuoth Kään mi bi jæ kân jàk.

12. Kâ æ ñu mi ci Kuoth ciek Loet lööcni kataæ mœ?

-Kæ šoo ciek Loet cæ luth Kuœth bäl, kâ cuæ jœkdæ liç.

13. Kâ æ ñu ci ciek Loet jœkdæ liæc œ?

-Kæ šoo nhœkæ duèèrkæ.

-Kæ šoo /cæ jæ gòr i bæ duèèrkæ bàny piny.

-Ci Kuoth æ làr Ab-ram kænæ Thÿÿ-ra i bæ kæ möc kæ gat.

-Tè Ab-ram kæ run ti 100, kâ tè Thÿÿ-ra kæ run ti 90, kâ ñötkæ /kèn kæ ni tè gaat thin.

-Ci Kuoth lär æ bèn pàl ruèèc kæ šoo bæ Ab-ram bèn möc kæ dhœl?

-Šèth.

-/Ci Kuoth min cæ lar dè mèt pàl ruèèc.

-Kuoth ni ciañ tiidæ min cæ lar.

-Ci Kuoth càræ bèn rit kæ mucœc Ab-ram kæ dhœl?

-Šèth.

-/Ci Kuoth càræ dè mèt rit.

-Kuoth ni ciañ lätæ min cæ lar i bæ lät.

-Ab-ram tæ kæ run ti 100, kâ Thÿÿ-ra tæ kæ run ti 90 kâ mœ rôl bä.

-Bumæ æ lòñ kâ Kuoth i dèræ Ab-ram kænæ Thÿÿ-ra möc kæ dhœl?

-Šèth.

-/Thilæ mi bÿc kâ Kuoth.

-Dè Kuoth ti diaal lät.

-Cèt kæ mœë ci Kuoth æ lar, cuæ Ab-ram kænæ Thÿÿ-ra möc kæ gat.

Kuænæ Tuk 21:1-3

1-Tämæ ci loec KUÀR bèn kœac kæ Thÿÿ-ra cèt kæ mœë cæ lar, cu KUÄÄR æ lät kâ Thÿÿ-ra cèt kæ mœë cæ lar.

2-Kâ cu Thÿÿ-ra ruèt kâ cuæ Ab-ram dâp dhœl doëñädæ, ni kæ guàath èë cæ lâr jæ i bi bèn.

3-Kâ cu Ab-ram dhœl èë ca dâp jæ æ Thÿÿ-ra cœl i Ai-dhæk.

-Cu Ab-ram min tè kæ run ti 100, kænæ Thÿÿ-ra min tè kæ run ti 90 kâ mœ rôl bä, æ luãñ i bikæ gat jiek idi?

-Kæ šoo æ Kuoth æn min thòp tèk.

-Kæ šoo Kuoth dèræ ti diaal lät.

-Æn ciot gatä ëë ca kàm Ab-ram kænæ Thÿÿ-ra æ Kuoth bèn cœl idi?
-Ai-dhæk.

-Kæ kœr runi ti ñuan, cu Ai-dhæk piith æ la ñuÿt mi bum.
-Kä cu Ab-ram kænæ Thÿÿ-ra Ai-dhæk nhœk æ lõñ.

-Ci Ab-ram æ ben ñàc i ci Kuoth æ rialikä kæ šoo bi Kään bèn kæ kuay Ai-dÿÿk?
-Juä.

-Ci Ab-ram lär Kuœth tim æn šoo bi Kään bèn kæ kuay Ai-dhÿÿk.
-Kæ cãñ kæl, cu Kuoth ruac kæ Ab-ram kæ kui Ai-dhÿÿk.

Kuænæ Tuk 22:1-2

1-Kæ kœr guàth mi tè thin, cu Kuoth Ab-ram šœn. Kä cuæ jæ jiok, “Ab-ram!” “Šän nçn,” cu Ab-ram æ lœc.

2-Kä cu Kuoth wèè, “Nañ gatdu, gatdu min kæl kärœa, ni Ai-dæk, min nhœki, kä wer kä pèk dhœaar mi cœali Mö-riya. Wer wañæ æ la muc luurä wii pààm kæl mi bä wä nyuœth ji æn wani.”

-Kä æ ñu cu Kuoth Ab-ram jiok i wer thopni Ai-dhæk æ la muc œ?

-Gòòr Kuoth ni šœn Ab-ram.

-Kä æ ñu gor Kuoth šœn Ab-ram œ?

-Gòòr Kuothæ i bæ Ab-ram næn mi nhœkæ ni Kuoth kä Ai-dæk ni.

-Kä Kuoth lötæ jæ idi mëë cæ Ab-ram jiok i wèr thöpni Ai-dæk æ la muc luurä?

-Kæ šoo Kuoth æ jæn ëë kàm Ab-ram tèk

-Kæ šoo Kuoth æ jæn ëë kàm Ai-dæk tèk.

-Kæ šoo Kuoth æ jæn Kuäär nææni diaal.

-Guàn thieekädu la làrkæ gaatku min dè làt æ kæn?

-Šèth.

-Kä æ ñu?

-Kæ šoo guàn thièèkädu /cæ la bòòth ganku.

-Dè guàn thieekädu jæ car æn šoo bæ kaadu pith æ jæn?

-Šèth.

-Kä æ ñu?

-Kæ Šoo guàn thieekädu /ciæ jæn ramin kääp kaadu.

-Æ ña min la Kuäär Ai-dhæk œ?

-Æ Kuoth.

-Æ ña min la Kuäär nææni diaal œ?

-Æ Kuoth.

-Kä kæ šoo Kuoth æ Kuäär nææni diaal, de Kuoth naath jiook i làtæ min gòòræ i dè làt kä Jæ.

-Mëë ci Kuoth Ab-ram jiook i näk Ai-dæk, æ ñu mi cu Ab-ram æ làt?

Kuænæ Tuk 22:3

3-Ni pòòdä, cu Ab-ram rœ jiyç kä yiænæ muulæ. Kä cœœlæ làatkæ dàñræw kæ gatdæ ni Ai-dæk. Kä mëë cuæ tœœñ ti ròñ kæ mac luurä bàk, cuæ cu löt ni guààth ëë ci Kuoth æ jiook i bæ wä thin.

-Cu Ab-ram tœœñ ti ròñ kæ mac luurä jœp, kä cuæ Ai-dhæk nañ kænæ làatkæ dàñræw kæ jæ kææel kä wäkæ guàth ëë ci Kuoth æ

lār jæ.

-Dè Ab-ram Ai-dhæk näk æ la luur idi?

-Mi ci Ab-ram Ai-dhæk näk, dè Kuoth mēē cæ lar kulæ káp idi?

-Mi ci Ab-ram Ai-dhæk näk, dè Kuoth Ab-ram kulæ kàm kuay ti ñuan idi?

-Mi ci Ab-ram Ai-dhæk näk, dè Kuoth Kään kulæ jæk kæ kuay Ab-ram idi?

-Ci Kuoth æ lār Ab-ram i bi Ai-dhæk la guàn dòori diaal, kä bi Kään la ram kæl kä kuaykæ.

-Ci Kuoth cāræ bèn rit thin?

-Šèth.

-Ci Kuoth æ car i bæ mēē cæ lar tòl?

-Šèth.

-Ci Ab-ram æ bèn car i ci Kuoth lœcdæ bèn rit?

-Šèth.

-Ab-ram ñäähæ Kuoth kænæ ruaacnikæ diaal.

-Ab-ram ñäähæ Kuoth i bæ tin cæ lar diaal dhil káp.

-Ab-ram ñäähæ Kuoth kæ šoo bæ tin cæ dhil kæ lat cuœp guäthdiæn kæ thuœk.

-Ab-ram ñäähæ Kuoth kæ šoo bæ min cæ lar i bæ Kään jæk dhil cuœp kæ thuœk.

-Æ ñu mi ñäthkæ æ Ab-ram i dè Kuoth æ lät mi cæ Ai-dæk thop æ la muc luurä.

-Ab-ram ñäähæ jæ mi cæ Ai-dæk thop æ la muc luurä, dè Kuoth Ai-dæk jiæc lith.

-Ab-ram æ gòl kä A-døem kænæ Yip.

-Ræi Kakä Æ-dyjn, ci Kuoth A-døem kænæ Yip jiook i bia liu mi wia wä mith Jiaath Ñäc kä ñœaani kä mi Gœa kænæ mi Jiääk.

-/Kèn A-døem kænæ Yip Kuoth ñäth.

-Kä Ab-ram cæ Kuoth ñäth thin.

-Kæ šoo Ab-ram ñäähæ Kuoth, cuæ Ai-dæk kænæ làatkæ dànræw nañ guäth in bi Kuoth æ wä nyuœeth jæ.

Kuænæ Tuk 22:4-6a

4-Kä kæ cän in diœœekdiæn cu Ab-ram liææc kä cuæ guäth næn ni nänä.

5-Cuæ làatkæ jiook, “Nyuoeræ æn wanæ kæ muul kææl kä šän koenæ gat bakœ wä nhiam wani mi. Bakœ wä pal kä bakœ cu wä luny jœk.”

6-Kä cu Ab-ram tœœñ luurä làth ñuääk gatdæ ni Ai-dæk, kä jæn puœenydæ cuæ mac kæ ñœem roem kæ jæ kææl.

-Mëë jäl Ab-ram kænæ Ai-dæk kææl, cu Ai-dæk guàn thiec kæ thiec.

Kuænæ Tuk 22:6b-7

6-Kä mëë jäl kæ kæn dànræw,

7-Cu Ai-dhæk thökdæ læp kä cuæ guàn ni Ab-ram jiook, “Guä?” Kä cu Ab-ram æ löc “Juä, gatdä?” kä cu Ai-dhæ rièt, “Mac kænæ tœœñ tin,” kä ruadh roemä kæ kui luurä min ba wañ æni?”

-Ci Ai-dhæk ñu thièc?

-“Kä ruadh roemä kæ kui mucä æni?”

-Kæ šoo Ai-dhæk ñäcæ jæ i bi guàn luur wä thop.

-Kæ šoo Ai-dhæk ñäcæ jæ i jälkæ kæ tœœñ kænæ mac.

-Kä Ai-dhæk /cæ jæ ñäc i æ ñu /kèn kæ ruadh roemä kulæ nañ kæ kæ kææl œ.

-Æ ñu mi ci Ab-ram æ luœc Ai-dhæk?

Kuænæ Tuk 22:8

8-Kä cu Ab-ram æ löc, “Bi Kuoth ruadh roemä mun kæ kui mucä luurä, lo gatdä.” Kä cu kæn dàñræw ñöt kæ mi jälkæ kææel.

-Ci Ab-ram æ löc idi?

-Ci Ab-ram wèè bi Kuoth puœnydæ ruadh roemä mun kæ kui mucä.

-Ab-ram ñääth æ jæ i bi Kuoth muc luurä mun.

-Ñàth Kuœth æ jæn làt kæl mi dènæ dhil làt.

-Lieñ rièetni Kuœth /ciæ jæn in dè koen kän.

-Banæ rièet Kuœth dhil ñàth kæ šoo banæ kään.

-Nyuuth æn:

-Cuæ tè kæ rami tèè kæ juey æ lõñ mi ci wä kä kim.

-Kä cu kim ramin tè kæ juey thæm æ goea, kä läræ jæ min näk jæ.

-Cu kim guàn juçç kàm wäl in dè puœnydæ nyœk kæ jakä goea.

-Ci wut in tè kæ juey wal nañ, kä läthæ kæ gòkadæ, kä löcæ cieendæ.

-Kä /kèn wut in tè kæ juèy wal æ toè mèt math.

-Ci wut ni tè kæ juey liñ ni kim kärœa.

-Kä /kènæ wal mèt math.

-Dè wut æ tè kæ juey puœnydæ læ mèt goea?

-Šèth.

-Lieñ rièètni Kuøeth kärøea /ca ji dè kån.

-Bi rièèt Kuøeth dhil ñàth cèt kæ Ab-ram.

-Mi liñi ni rièèt Kuøeth kärøea, kæ /ci kæ ñàth, kæ jin cèti kæ Ciæ-tan.

-Mi liñi ni rièèt Kuøeth kärøea, kæ /ci kæ ñàth, cøeøeli ni Kuoth i guàn kacä.

-Kuoth la käänæ ni næi tin ñàth kæ jæ kärøea.

-Kuoth la käänæ ni næi tin la ñàth kæ ni Ruacdæ kärøea.

-Ruaacni Kuøeth tè kæ ni?

-Tè kæ Buøk Kuøeth, ni Bayböl.

-Kä mää ci Ab-ram kænæ Ai-dæk cöp guäth èè ci Kuoth æ lår kæ, cu ñu tuøeøk?

Kuænæ Tuk 22:9-10

9-Kä mää ci kæ cöp guäth èè ci Kuoth æ nyuøeth jæ, cu Ab-ram yìik täth kæ cuæ tøeøñ guyr thin. Kä cuæ gatdæ ni Ai-dæk yian kæ cuæ jæ kuèñ wii yìikä, wuøethni tøeøeni.

10-Kä cuæ tetdæ riny kæ løeøemæ ñøem kæ šoo bæ gatdæ cu ñöt.

-Æ ñu mi ci Ab-ram æ læl øe?

-Cuæ Ai-dhæk yian kæ läthæ jæ wii yìikä.

-Tè Ab-ram kæ luañ i dèræ Ai-dhæk kån?

-Šèth.

-Kä æ ñu Ab-ram /cæ Ai-dhæk dè luañ kæ kån øe?

-Kæ šoo ci Ab-ram ñøemdæ ku thuñ riny kæ šoo bæ Ai-dhæk näk.

-Tè Ai-dhæk kæ luañ i dèræ røe kæn?

-Šèth.

-Kä æ ñu Ai-dhæk /cæ røe dè luañ kæ kàn œ?

-Kæ šoo ci Ab-ram tèt kænæ ciok Ai-dhæk yian.

-/Thilæ bar kä Ai-dhæk.

-/Thilæ bar kä næi tè ca gæk raar riàày mēē ci Kuoth nyœc jæk.

-/Thilæ bar kä næi tēē te wic Thœ-dœam kænæ Gœm-rœ mēē ci Kuoth mac jækä piny ni nhial.

-/Thilæ bar kä ciek Lœt mēē cuæ rÿk Thœ-dœam liæc.

-/Thil Ab-ram luañ i bæ Ai-dhæk kæn.

-/Thil Ai-dhæk luañ i bæ røe kæn.

-Kä æ ña kärœa tè luañ i dè Ai-dhæk kæn œ?

-Æ Kuoth.

-Dè næi kœkiæn kœn luañ kæ kàn?

-Šèth.

-Kä dènæ ro luañ kæ kàn?

-Šèth.

-Kä æ ña kärœa mi dè kœn luañ kæ kàn œ?

-Æ Kuoth.

-Kuoth kärœa æ jæn ēē kæn Nœah kænæ ji gœaalæ.

-Kuoth kärœa æ jæn ëë kään Lœt kænæ nyieekæ dàñræw.

-Ci Kuoth Ai-dhæk bèn kån?

Kuænæ Tuk 22:11-12

11-Kä cu jääk KUÀR jæ coel ni cieñ nhial, Ab-ram! Ab-ram! “Šän næn” kä cu Ab-ram æ löc.

12-Kä cu wee, “Æ tètdu /ci gat bi guèèr” “æ /thil mi bi lät kä jæ. Tämæ cä jæ ñàc i luthi Kuoth, kæ šoo /keri gatdu gañ kæ šä, min la gatdu min kæl kärœa.”

-Kä æ ña ænëë ruac kæ Ab-ram kä cu Ai-dhæk kån œ?

-Æ Kuoth.

-Æ Kuoth kärœa ci Ab-ram káp kæ næk Ai-dhÿÿk.

-Æ Kuoth kärœa ænëë kään Ai-dhæk.

-Kä /ci Ai-dhæk dè kään æni mi tæ kæ lueel luurä mi doëñ.

-Tè Ab-ram kæ luur mi doëñ ænëë?

-Šèth.

-Tè Ai-dhæk kæ luur mi doëñ ænëë?

-Šèth.

-Kä æ ñu mi ci Kuoth æ lät?

Kænæ Tuk 22:13

13-Kä cu Ab-ram liææc kä cuæ thäk dÿÿl rœmä næn ci goen kæ kar jiææen kæ tuœñkæ. Kä cuæ jæ wä nooñ kä cuæ jæ næk guäth gatdæ.

-Ai-dhæk /thilæ muc mi doëñ ænëë.

-Kä Ab-ram bä /thilæ muc mi doẽñ ænëë.

-Kä æ ña cu muc thop mi bi guààth Ai-dhÿÿk bèn luæl œ?

-Æ Kuoth.

-Æ Kuoth kärœa ænëë thop muc.

-Kä æ muc indiæn ænëë ci Kuoth æ mun œ?

-Æ thäk dÿÿl roemä.

-Kä roeam tæ wani?

-Cæ goen kam jææn ræi ruœœp.

-Kä æ ñu ci roeam goen ræi ruœœp œ?

-Kæ šoo ci Kuoth æ yÿn kä thin.

-Kä æ ñu ci Kuoth roeam yÿn kä jææn kæ tuœñkæ mœ?

-Kæ šoo Kuoth dèræ nhœkæ ni muc mi /thil mÿÿny mi dè guààth Ai-dhÿÿk luæl.

-Mi ca roeam yiæn ñuääkdæ kiæ ciokädæ, doœœ dèræ tè kæ buœt kæ šoo mi dhucœœræ kæ luœeny kæ roe.

-Kuoth /thilæ mÿÿny.

-Kuoth kärœa nhœkæ ni muc mi /thil mÿÿny.

-Kä cu Ab-ram Ai-dhæk löny kä cuæ thäk dÿÿl yÿn kä guäthdæ wii yìkã.

-Kä cu Ab-ram roeam næk guäth Ai-dhÿÿk.

-Kä cu roeam liu guäth Ai-dhÿÿk.

-Ci roeam la luèl Ai-dhÿÿk.

-Kä cu Ab-ram guààth ëë ci Kuoth æ möc muc roemä thin coel idi?

Kuænæ Tuk 22:14-19

14-Kä cu Ab-ram guààth coel i Bi KUÄÄR Æ mun. Kä ciot æmœ tæ thin æ mäni täädi, i “ Wii Pààm Bi KUÄÄR Æ muœc.”

15-Kä cu jääk KUÄR Ab-ram nyœk kæ ciot.

16-kä cuæ wèè, Cä rœ yac kärœa, ci KUÄÄR æ lar, kä kæ šoo ci mæmæ làt kä /kèni gatdu gañ, gatdu min kæel kärœa kæ šä.

17-Bä ji pöth cèt kæ pèkdæ kä bä kuayku jakä thiañkæ wic muœœen cèt kæ kuæl nhial kæænæ liæt yiëer. Kä bi kuayku guàth ji tÿrikiæn kàn,

18-kä kæ duœœep kuayniku ba door wiec muœœen diaal pöth kæ kæ, kæ šoo ci šä luœth.”

19-Kä kæ kœeræ cu Ab-ram löc kä làatkæ, kä cu kæ luny Ber-cæ-bæ kææel. Kä cu Ab-ram cieñ kä Bèr-cæ-bæ æn wini.

-Kä cu Ab-ram guààth ëë ci Kuoth kæ möc thin kæ rœam coel i, “Bi KUÄÄR æ mun”.

-Kä æ ñu cu Ab-ram guààth coel i, “Bi KUÄÄR æ mun œ”?

-Ci Ab-ram æ ñäth i cèt kæ mëë ci Kuoth rœam mun, cäñ kæel bi Kuoth Kään mi bi naath bèn kån nooñ bä.